

SIKKERHETS DATABLAD		
	Spylervæske Extreme	

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	12.06.2007
Revisjonsdato	22.09.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Spylervæske Extreme
Artikkelnr.	10478, 10563

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Produktgruppe	Vindusspylervæske
---------------	-------------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn	NorKem AS
Besøksadresse	Lagerveien 12B
Postadresse	Postboks 77
Postnr.	4064
Poststed	STAVANGER
Land	NORGE
Telefon	51951830
Telefaks	51951831
E-post	post@norkem.no
Hjemmeside	www.norkem.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Meget brannfarlig væske og damp. Gir alvorlig øyeirritasjon.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P233 Hold beholderen tett lukket. P241 Bruk elektrisk materiell / ventilasjonsmateriell / belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P403+P235 Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.
Annen merkeinformasjon (CLP)	Innhold: Etanol

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet anses ikke for å være PBT eller vPvB.
Fysiokjemiske effekter	Meget brannfarlig væske og damp.
Helseeffekt	Gir alvorlig øyeirritasjon.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	Flam. Liq. 2; H225	60 - 100 %
	EC-nr.: 200-578-6	Eye Irrit. 2; H319	
	REACH reg. nr.: 01-2119457610-43-xxxx		
Fettalkoholetoksilat	CAS-nr.: 68439-46-3	Acute tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318	< 2,5 %
Komponentkommentarer	Produktet er denaturert. For H-setninger i klartekst, se avsnitt 16.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Frisk luft og hvile. Ved behov gi åndedretts hjelp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Ta av tilsølte klær. Skyll huden med mye vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll med vann i minst 15 minutter. Kontakt lege ved fortsatt ubehag.
Svelging	Drink et par glass melk eller vann. Om mer enn en ubetydelige mengde er svelget, kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	<p>Innånding: Kan gi illebefinnede, svimmelhet, hodepine og ved høye konsentrasjoner bevisstløshet.</p> <p>Hudkontakt: Virker avfettende på huden hvilket kan gi hudsprekker og rødhet og ved langvarig eksponering eksem (ikke-allergisk).</p> <p>Øyekontakt: Sprut av løsning i øynene gir sterk svie og kan virke irriterende.</p> <p>Svelging: Kan gi samme besvær som ved innånding. Dampene virker irriterende på øyne og luftveier.</p>
-----------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Karbondioksid (CO ₂), pulver, alkoholbestandig skum eller vann i spredt stråle.
Uegnede slokkingsmidler	Vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Meget brannfarlig. Dampene kan allerede ved romtemperatur danne eksplosiv blanding med luft. Klær fuktet med produktet utgjør en brannrisiko.
----------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Brannslukkere må benytte røykdykkerutstyr.
Annen informasjon	Hvis det er mulig uten risiko flyttes beholderen fra brannstedet. Flammeutsatte beholdere kjøles ned med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Forhindre utslipp i avløp. Observer risikoen for antennelse og eksplosjon.
STORE SPILL:
 Kontakt brannvesenet. Ved større spill i vann/avløp kontakt vannverk eller renseanlegg.
 Ved spill som medfører risiko for miljøskade kontaktes ansvarshavende innen kommunen.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding

Absorberes i sand, jord eller lignende.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se avsnitt 8 og avsnitt 13.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan behøves.
 Mulighet for øyenskylling.

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å hindre brann

INGEN røyking, ild, gnister eller sveising. Forhindre gnistdannelser som følge av statisk elektrisitet. Unngå fritt fallende stråle. Bruk eksplosjonsbeskyttet utstyr.

Råd om generell yrkeshygiene

God personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og tilsølte områder med vann og såpe før arbeidsplassen forlates.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Lagres tørt, kjølig og i godt lukket emballasje. Skal ikke lagres i beholdere av aluminium eller sink. Lagres adskilt fra antennelseskilder - røyking forbudt.
 Dampene er tyngere enn luft og kan samles ved gulv og i rom med lav takhøyde.
 Lagringstemperaturen bør ikke overstige 30°C. Skal ikke utsettes for direkte sollys.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Identifiserte bruksområder for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	8 t. normverdi: 500 ppm 8 t. normverdi: 950 mg/m ³	Norm år: 2015
Annen informasjon om grenseverdier	Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.		

DNEL / PNEC

Komponent	Etanol
DNEL	Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Innånding - Systemisk effekt Verdi: 950mg/m ³ , 500ppm Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Dermal - Systemisk effekt Verdi: 343 mg/kgbd/day
PNEC	Eksponeeringsvei: Vann Verdi: 2,75 mg/l Eksponeeringsvei: Jord Verdi: 0,63 mg/kgdw

8.2. Eksponeeringskontroll**Varselsskilt****Forholdsregler for å hindre eksponering**

Instruksjon om tiltak for å hindre eksponering	Eksponeeringsgrenser skal overholdes, og faren for innånding av damper og sprøytetåke skal gjøres minst mulig. Det skal være effektiv ventilasjon, og faren for innånding av damper og oljetåke skal gjøres minst mulig. Hygieniske forhold: Vask hendene før spising, drikking, røyking og toalettbesøk. Mulighet for øyeskylling og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen.
--	--

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse	Bruk CE-godkjente vernebriller med sideskjold eller ansiktsskjerm. EN 166
----------------------	---

Håndvern

Egnede hansker	Materiale: Nitrilgummi Gjennomtrengningstid: > 8t Hansketykkelse: 0,5mm Bruk CE-merket hansker i henhold til EN 374.
Håndbeskyttelse, kommentar	Velg hansker som beskytter mot kjemikalier med egenskaper som egner seg for konsentrasjonen og mengden av farlige stoffer på den spesifikke arbeidsplassen. Det anbefales å konsultere hanskeprodusenten for å avklare om de ovennevnte hanskene er kjemikaliebestandige nok.

Hudvern

Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Arbeidsklær og plastforkle ved behov.
-----------------------------------	---------------------------------------

Åndedrettsvern

Anbefalt utstyrstype	Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type AX Bruk CE-merket verneutstyr. Bruk EN 140 for halvmasker, EN 136 for helmasker.
----------------------	--

Partikkelfilter: EN 143, Gassfilter: EN 14387.

Termisk fare

Termisk fare Meget brannfarlig.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering Data ikke registrert.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Blå
Lukt	Alkohollukt
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: -66 °C
Flammepunkt	Verdi: ~ 18 °C
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke bestemt.
Relativ tetthet	Verdi: 786 kg/m ³
Selvantennelighet	Verdi: ~ 150 °C
Viskositet	Kommentarer: Ikke bestemt.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper Data ikke registrert.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Data ikke registrert.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabilt ved normale forhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Data ikke registrert.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Kan reagere kraftig med oksidasjonsmidler.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Data ikke registrert.
----------------------------	-----------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Data ikke registrert.
-----------------------------	-----------------------

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Etanol
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 6200 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
Komponent	Fettalkoholetoksilat
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 200-2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk fisk	Kommentarer: Ikke kjent.
Komponent	Etanol
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 11000 mg/l Testvarighet: 96t Metode: LC50
Komponent	Fettalkoholetoksilat
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 1 - 10 mg/l Testvarighet: 96 t Metode: LC50(estimert verdi)
Akutt akvatisk fisk, LCLo	
Akutt akvatisk alge	Kommentarer: Ikke kjent.
Komponent	Fettalkoholetoksilat
Akutt akvatisk alge	Verdi: 10 - 100 mg/l Testvarighet: 72 t Metode: EC50 (estimert verdi)
Akutt akvatisk Daphnia	Kommentarer: Ikke kjent.
Komponent	Etanol
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 5400 mg/l

	Testvarighet: 48t Art: Daphnia Metode: EC50
Komponent	Fettalkoholetoksilat
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 1 - 10 mg/l Testvarighet: 48 t Metode: EC50 (estimert verdi)

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Komponent	Fettalkoholetoksilat
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: > 60 % Metode: CO2, Evolution Test (OECD 301 B) Testperiode: 28 døgn
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet inneholder kun lett biologisk nedbrytbare stoffer. Dette/de tensidet(ene) som inngår i denne blandingen oppfyller kriteriene for biologisk nedbrytning i EU regulativ nr. 648/2004 som omhandler vaske- og rengjøringsmidler.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Bioakkumulerer ikke.
---------------------------	----------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Data ikke registrert.
-----------	-----------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
Komponent	Etanol
PBT vurderingsresultat	Dette stoffet anses ikke for å være PBT.
Komponent	Etanol
vPvB vurderingsresultat	Dette stoffet anses ikke for å være vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon	Data ikke registrert.
-------------------------------	-----------------------

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Absorber i vermikulitt eller tørr sand for senere deponering på godkjent fyllplass for farlig avfall.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 070104 andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7042
Annen informasjon	EAL-koden er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer

ADR / RID / ADN	1170
-----------------	------

IMDG	1170
------	------

ICAO / IATA	1170
-------------	------

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	Ethanol Solution
-------------------------------	------------------

ADR / RID / ADN	ETANOLLØSNING
-----------------	---------------

IMDG	ETHANOL SOLUTION
------	------------------

ICAO / IATA	ETHANOL SOLUTION
-------------	------------------

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
-----------------	---

IMDG	3
------	---

ICAO / IATA	3
-------------	---

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	II
-----------------	----

IMDG	II
------	----

ICAO / IATA	II
-------------	----

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Data ikke registrert.
--------------------------	-----------------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Andre opplysninger ikke angitt.
------------------------------	---------------------------------

ADR / RID - Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D/E
------------------------	-----

Farenr.	33
---------	----

IMDG / ICAO / IATA - Annen informasjon

EmS	F-E, S-D
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	ADR/RID 2017 Forskrift om landtransport av farlig gods. Produktforskriften vedlegg VI Vaskemiddelforordningen (EF) nr 648/2004 med endringer. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Fastsatt av Arbeidsdepartementet 6. desember 2011 nr. 1358 med siste endring desember 2017. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 1.6 2004 nr. 930. REACH forskriften (No 1907/2006). CLP (No 1272/2008). Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften), FOR-2015-05-19-541.
Kommentarer	De tensidene som inngår i denne blandingen oppfyller kriteriene for biologisk nedbrytning i EU regulativ nr. 648/2004 som omhandler vaske- og rengjøringsmidler. Data som underbygger denne påstanden er tilgjengelige for medlemsstatenes rette myndighet og vil bli gjort tilgjengelige for dem ved direkte forespørsel eller på forespørsel fra en produsent av vaske- og rengjøringsmidler.
Deklarasjonsnr.	306443

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

YL-gruppe	5
YL-tall	4491 l/m ³
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H302 Farlig ved svelging. H318 Gir alvorlig øyeskade. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319
CLP klassifisering, kommentarer	Klassifisering utført på grunnlag av beregningsmetode.
Brukte forkortelser og akronymer	Forkortelser og akronymer: PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig). vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	REVISJONSOVERSIKT: ----- 18.08.05: Endringer i punkt 12, 15 og 16 pga forskriftsendringer. 13.06.07: Generell oppdatering av datablad. 17.12.09: Genelell oppdatering av datablad. pkt.15 06.01.11: Substituert en komponent, forandring i pkt. 2, 3, 11, 12, 14 og 15. 04.10.2011: Oppdatert til REACH format, annex II. 21.09.2012: Generell

	oppdatering av datablad. 18.06.2014: CLP Klassifisering. 22.09.2017: Generell oppdatering av datablad.
Versjon	11